

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 196/2012-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti G., Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 44/2010 z 26. januára 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2011 faxom a 8. apríla 2011 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti G., Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 44/2010 z 26. januára 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „dňa 26. 01. 2011 vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie sp. zn. 2 Obdo 44/2010, ktorým odložil vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. augusta 2010 sp. zn. 2 CoKR/17/2010-634 až do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní; uznesenie bolo doručené právnemu zástupcovi sťažovateľa 07. 02. 2011.

Na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. augusta 2010 sp. zn. 2 CoKR/17/2010-634 pritom došlo k zastaveniu konkurzného konania (vyhláseného na majetok sťažovateľky, pozn.). “.

Sťažovateľka tvrdí, že „ustanovením § 197 ods. 4 ZoKR je expressis verbis daná neprípustnosť odloženia vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR/17/2010-634 zo dňa 23. 08. 2010, nakoľko sa jedná o rozhodnutie vydané v konkurznom konaní.

Rovnako, je nepochybné, že z ustanovenia § 198 ods. 1 ZoKR expressis verbis vyplýva neprípustnosť dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR/17/2010-634 zo dňa 23. 08. 2010. “.

Podľa názoru sťažovateľky „rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR/17/2010-634 zo dňa 23. 08. 2010), na základe ktorého krajský súd v súlade s § 32 ods. 3 ZoKR zastavil slovenské konkurzné konanie na majetok spoločnosti G., nie je rozhodnutím, v prípade ktorého by mohol byť nariadený výkon rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené máme za to, že sťažnosťou napádané uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 44/2010 zo dňa 26. 01. 2011 je contra legem, pričom takéto rozhodnutie nemôže z hľadiska čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru obstať. “.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Obcdo (sťažovateľka má zrejme na mysli „2 Obdo“, pozn.) 44/2010 zo dňa 26. 01. 2011 nerešpektujúcim princíp právneho štátu založeného na úcte k základným právam a slobodám podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 44/2010 zo dňa 26. 01. 2011, ktorý Najvyšší súd Slovenskej republiky odložil vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. augusta 2010 sp. zn. 2CoKR/17/2010-634 až do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní sa zrušuje.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, nepripustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podstatou sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie, že odklad vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoKR 17/2010 z 23. augusta 2010 o zastavení konkurzného konania je neprípustný, pretože ide o rozhodnutie vydané v konkurznom konaní.

Zo sťažnosti sťažovateľky, z jej príloh a vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľka je zahraničnou právnickou osobou, jej registrovaným sídlom je Veľká Británia. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 3 K 4/2010 z 9. februára 2010 začal proti sťažovateľke (ako dlžníkovi) konkurzné konanie na základe návrhu z 25. januára 2010 podaného veriteľom Ing. J. N., P. (ďalej len „navrhovateľ“), ktorý súdu preukázal, že má proti sťažovateľke pohľadávku v sume 57 490 GBP. Okresný súd dospel k záveru, že na území Slovenskej republiky sa nachádza centrum hlavných záujmov sťažovateľky, a preto je v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (ďalej len „nariadenie“) daná právomoc súdov Slovenskej

republiky na začatie hlavného konkurzného konania a rozhodným právom v zmysle čl. 4 ods. 1 nariadenia je právny poriadok Slovenskej republiky. Z dôvodu neosvedčenia svojej platobnej schopnosti podľa § 19 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) okresný súd uznesením sp. zn. 3 K 4/2010 z 22. februára 2010 vyhlásil konkurz na majetok sťažovateľky a vyzval veriteľov, aby v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu prihlásili svoje pohľadávky. Uznesenie o vyhlásení konkurzu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 26. februára 2010.

Na základe odvolania sťažovateľky (dlžníka) krajský súd uznesením sp. zn. 2 CoKR 17/2010 z 23. augusta 2010 rozhodol o zastavení konkurzného konania vyhláseného na majetok dlžníka. Podľa odvolacieho súdu dôvodom na zastavenie konkurzného konania bola skutočnosť, že súdu nebolo známe, že o začatí hlavného insolvenčného konania rozhodol 22. januára 2010 High Court of Justice v Londýne. Vydaním uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 K 4/2010 z 9. februára 2010 o začatí konkurzného konania ako hlavného konania a uznesenia sp. zn. 3 K 4/2010 z 22. februára 2010 o vyhlásení konkurzu teda podľa odvolacieho súdu reálne došlo k porušeniu princípu univerzality a priority vyplývajúceho z bodu 22 preambuly a čl. 16 ods. 1 prvého pododseku nariadenia. Uznesenie krajského súdu o zastavení konkurzného konania na majetok sťažovateľky nadobudlo právoplatnosť 10. novembra 2010.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Podľa dovolateľa odvolací súd arbitrárne rozhodol o zastavení konkurzného konania tým, že svoje skutkové a právne závery riadne neodôvodnil. Súčasne navrhovateľ navrhol odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Následne najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obdo 44/2010 z 26. januára 2011 odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 CoKR 17/2010 z 23. augusta 2010 až do rozhodnutia o dovolaní (podaného navrhovateľom). V odôvodnení namietaného uznesenia najvyšší súd iba uviedol, že *„podľa § 243 O. s. p. pred rozhodnutím o dovolaní môže súd, ktorý o ňom má rozhodnúť, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.*

S poukazom na vyššie citované ustanovenie Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 23. augusta 2010 až do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní.“

Ústavný súd zistil, že medzičasom najvyšší súd o dovolaní navrhovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 2 Obdo 44/2010 z 20. decembra 2011 tak, že ho odmietol ako neprípustné dôvodiac, že podľa § 198 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné.

Podľa čl. 142 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 196 zákona č. 7/2005 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddĺžení sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Podľa § 197 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. odklad vykonateľnosti v konaní podľa tohto zákona nie je prípustný.

Podľa § 198 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. súd v konaní podľa tohto zákona rozhoduje uznesením. Proti uzneseniu vydanému v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddĺžení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon. Dovolanie ani mimoriadne dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné.

K obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa názoru ústavného súdu patrí aj to, aby účastník konania nebol vystavený účinkom pre neho nepriaznivého rozhodnutia mimoriadneho opravného súdu, ak neboli splnené ústavné a zákonom ustanovené predpoklady na to, aby opravný súd vo veci konal a rozhodoval.

Z okolností posudzovanej veci vyplýva, že najvyšší súd ako dovolací súd namietaným uznesením z 26. januára 2011 až do rozhodnutia o dovolaní, ktoré podal navrhovateľ, odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 CoKR 17/2010 z 23. augusta 2010 o zastavení konkurzného konania na majetok sťažovateľky. Dovolací súd pritom založil namietané rozhodnutie, ktorým odložil vykonateľnosť rozhodnutia odvolacieho krajského súdu na aplikácii § 243 OSP, hoci zákon č. 7/2005 Z. z. má osobitnú procesnú úpravu v § 197 ods. 4.

Z ďalšieho postupu a rozhodnutia dovolacieho súdu však vyplýva, že odmietnutím dovolania navrhovateľa ako neprípustného podľa zákona č. 7/2005 Z. z. ako zákona lex specialis k Občianskemu súdnemu poriadku v zásade napravil svoje pochybenie, ktoré spočívalo v použití neadekvátnej právnej úpravy na procesnú situáciu (návrh navrhovateľa na odklad výkonu rozhodnutia odvolacieho súdu), ktorá vznikla po právoplatnom zastavení konkurzného konania na majetok sťažovateľky. Ústavný súd konštatuje, že išlo o pochybenie, ktoré mohlo mať v okolnostiach posudzovanej veci aj ústavný rozmer.

Výrok uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 CoKR 17/2010 z 23. augusta 2010 o zastavení konkurzného konania na majetok dlžníka sa stal vykonateľným, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods. 2 OSP), t. j. 10. novembra 2010. Vykonateľnosť rozhodnutia, ktoré neukladá povinnosť na plnenie, sa prejavuje v tom, že účastníci konania sú týmto výrokom viazaní. V takomto prípade už stráca pochybenie najvyššieho súdu týkajúce sa jeho rozhodnutia o odklade vykonateľnosti predmetného uznesenia krajského súdu právnu relevanciu, pretože v čase predbežného prerokovania sťažnosti už nemá vplyv na právne postavenie sťažovateľky, keďže uznesením najvyššieho súdu z 20. decembra 2011 o odmietnutí dovolania navrhovateľa (právoplatného 2. februára 2012) bolo sťažnosťou namietané uznesenie najvyššieho súdu z 26. januára 2011 o odklade vykonateľnosti uznesenia krajského súdu z 23. augusta 2010 „konzumované“.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého ak bola náprava procesných pochybení vo veci sťažovateľky

vykonaná v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie označených základných práv sťažovateľky (napr. I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08).

Vzhľadom na materiálny prístup k chápaniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vzhľadom na ďalšie okolnosti posudzovanej veci ústavný súd zohľadňujúc skutočnosť, že najvyšší súd svojím ďalším postupom a rozhodnutím odstránil pochybenie, ktorého sa dopustil namietaným uznesením, dospel k záveru, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti už neexistujú relevantné dôvody na vyslovenie porušenia ústavou garantovaných práv sťažovateľky, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

Nad rámec uvedeného ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti požiadal sudca spravodajca najvyšší súd o súčinnosť, pričom v tejto súvislosti bola predsedom obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (konajúceho zastupujúc predsedu najvyššieho súdu) vznesená námietka zaujatosti proti všetkým sudcom IV. senátu ústavného súdu, o ktorej v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu rozhodol I. senát ústavného súdu uznesením sp. zn. I. ÚS 99/2012 z 29. februára 2012 tak, že namietaných sudcov z výkonu sudcovskej funkcie nevylúčil. Z uvedeného dôvodu IV. senát ústavného súdu v období do rozhodnutia I. senátu ústavného súdu o námietke zaujatosti vo veci nemohol konať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2012